

Николай Райнов

Магьосникът, който се
превърнал на чакал
Индийска приказка

Имало едно време един богат раджа, който се занимавал в свободното си време с магии. Той управлявал едно от най-обширните царства в Индустан. Любовта му към магията била толкова голяма, че съвсем се увлякъл от тайните науки. Започнал да се занимава с тях денонощно. Но тия науки са опасни. Веднъж раджата извикал с помощта на магьосни заклевания един мощен зъл дух, от когото поискал да му каже някои големи тайни досежно добрите и зли духове и техния живот.

Духът му отговорил, че ще задоволи неговото любопитство, но при едно условие: ако раджата се съгласи – след като си послужи десет години с тайните, които ще му бъдат поверени – да облече кожа на чакал и да прекара в нея седем години.

Любопитството на магьосника било голямо. Без да се колебае дори за миг, той заявил, че е съгласен. Духът му казал тайните и той почнал да си служи с тях. Тия тайни го направили сто пъти по-богат, отколкото бил дотогава, дали му голяма власт над хората, отворили му очите за всичко минало и бъдеще, придали му телесна хубост, каквато нямал никой човек на земята, и го направили толкова привлекателен, че който го види, обиквал го отведнъж.

Няма що да се каже: раджата-магьосник прекарвал от щастливо по-щастливо. Но десетте години минали бързо—ти го кажи, като един ден.

И ето че една нощ се явил злият дух с кожа на чакал в ръце.

– Дойде време да изпълниш обещанието си – казал той на раджата. – Влизай в кожата. Доста ти беше десет години щастие. Всичко на тоя свят се плаща скъпо.

Раджата се съпротивил. Как ще влезе в тая малка кожа – десет пъти по-малка от него? Той не би могъл да се побере в нея.

– Донеси поне по-голяма! – рекъл той на духа-повелител. – Тази е твърде тясна за мене.

– По-голяма не може да се намери – отвърнал духът. – Ти да не искаш пък да има по света чакали като слонове? Тази е най-голямата кожа, но и тя, колкото и да е малка наглед, ще ти стигне, защото ти ще свикаш да се свиваш.

Раджата все още не искал да се пъкне в чакаловата кожа.

– Хайде, влизай! – викнал злият дух. – Не мога да те чакам. Бързам.

Най-сетне магьосникът се пъкнал в кожата. Колкото и да била тясна, като се посвил, той се побрал в нея. Това се дължело, разбира се, на магьосната сила, що имала тая кожа.

Злият дух казал:

– Отсега нататък през цели седем години тая кожа ще бъде като

твоя. Цял ден ще прекарваш в нея; само сутрин, от зори до изгрев слънце, ще я събличаш, но още преди да изгрее слънцето, ще трябва да я обличаш отново. И ще помниш, че както аз ти слугувах невидимо толкова години, за да бъдеш и богат, и хубавец, и щастлив, и властен, и привлекателен, през тия седем години, що идат, ти ще трябва да ме слушаш. Иначе с тебе ще се случат страшни работи. Най-малката от опасностите, на които би се изложил, е да си останеш в чакаловата кожа завинаги: никога да не можеш вече да я съблечеш. Върви сега и помни това, що ти казах. Докле минат тия седем години, всички поданици в царството ти ще бъдат като замаяни. Те няма да знаят живи ли са, мъртви ли са. Щом изтекат уречените седем години, ти ще можеш да се върнеш в царството си и да зацаруваш отново над тях. Тогава замаята им ще мине и те не ще помнят нищо от станалото.

Като рекъл това, злият дух се отдалечил. Чакалът останал сам. Но нему се струвало, че не е сам. Все си мислел, че духът е край него и му казва: „Направи това!“, „Направи онова!“, „Иди там и там!“, „Постъпи така и така!“

То било, разбира се, от това, че злият дух го обсебвал от време на време и не му давал да постъпва, както бил навикнал, а да изпълнява неговата воля. Бившият раджа станал роб на злия дух.

На чакала дошло на ум да напусне града, дето живеел, когато бил раджа, и да се пресели другаде. Отишел в един далечен град. За да може да преживее някак, главил се чирак при един бръснар. Носел му вода, палел огън, метял бръснарницата.

Чакалът бил толкова прилежен, че господарят му го обикнал скоро. Дори станали приятели.

Веднъж чиракът казал на господаря си:

– В околността на града се продават много евтино места. Да си купим едно. Ще насадим градина. Ще имаме през цялото лято, па и през есента толкова дини, пъпеша и краставици, че не само ще ядем, а и ще продаваме.

Това той казал със своя ум, а не с ума на злия дух. И бръснарят се съгласил.

– Умно нещо си намислил – рекъл. – Ето ти пари: иди купи място за градина и наеми работници да я разкопаят и засадят.

Чакалът извършил поръчаното. Градината била с хубава почва: раждала всичко. Скоро се народили краставици, пъпеша, дини и всякакви други плодове и зеленчуци.

Но когато плодовете узрели, злият дух завладял отново чакала.

Чиракът на бръснаря отивал всеки ден, рано сутринта, да види градината. Той изяждал толкова плодове, колкото може да побере търбухът му. Па си набирал дори и за по път.

А когато отивал в бръснарницата и господарят му го запитвал как е градината, той му отговарял:

– Слабо е още. Всичко е порасло и цъфти, но не ражда. Може би след седмица-две ще има плодове. Тогава ще ти обадя.

Бръснарят бил доволен от тоя отговор. Що да се прави, когато градината им е позакъсняла? Та и късничко са я разкопали и засели. Нищо. Има време.

Минал се цял месец. Бръснарят казал на своя чирак с усмивка:

– Ти май че всяка заран обикаляш градината. Да не би да има вече узрели плодове? Гледам – по пазара има отдавна.

– А, не, още няма – отвърнал чакалът. – За нашата градина е рано. Повечето дини и пъпеша току-що са почнали да цъфтят. Виж, ако искаш краставички, струва ми се, че има тук-таме, но и те са съвсем малки. Да ги почакаме да надроят.

Всъщност градината била препълнена с плодове и чакалът ял всяка заран и всяка вечер колкото си иска. В същото време му ставало много приятно, че лъже бръснаря. Това му се толкова харесвало, че той се преселил в градината. Там отивал вечер, след като си свърши работата, наяддал се до пресита, а после заспивал между дините и пъпешите. На сутринта ставал още от зори, закусвал богато и се връщал в бръснарницата, преди да дойде господарят му.

Бръснарят забелязал това.

Той казал на чакала:

– Чираче, виждам те, че отиваш да спиш в нашата градина. Уверен съм, че ще да е родила вече. Много ли са плодовете? Аз наброих за нея сума пари, а още не съм видял полза.

– Скоро ще видиш – отвърнал чакалът. – Тук-таме дините и пъпешите почнаха вече да завързват. След седмица ще има узрели. Аз отивам да спя там, за да ги пазя. Нали знаеш, че има всякакви хора? Преди да видим ние с тебе плод, те ще оберат всичко.

Тоя път бръснарят не повярвал.

„Лъже ме моят чирак – си казал той. – Хората отдавна ядат дини и пъпеша, а аз не съм откъснал от своята градина дори и една краставичка. Ще вървя да видя каква е тая работа.“

На другия ден било празник. Бръснарят се запътил към градината. Искало му се да се поразходи и да види не го ли лъже чиракът му.

А този ден чакалът бил поканил в градината на угощение много свои приятели. Какви ли не животни от околността се били насъбрали. Те се разтичали весело по градината и почнали да късат, каквото им падне. Цял ден късали и яли, докато изяли всички плодове и зеленчуци.

Бръснарят гледал през плета. Той видял как неговият чирак забавлява гостите си с остроумни приказки и ги подканва да ядат, без да се стесняват.

– Тая градина е моя – казал им той. – Бъдете тук като у дома си. Не се срамувайте! Яжте, колкото ви се яде! Никой няма да ви държи сметка!

На бръснаря много се искало, като гледал тия зверове и животни, събрани на угощение в неговата градина, да влезе и да ги разгони, като не пожали и чирака си. Но те били много. Повечето били силни и опасни. Страх го било да го не разкъсат.

Той си тръгнал за къщи и ядосан, и наскърбен, че чакалът го е лъгал толкова време.

„Няма да оставя това тъй – решил той. – Ще убия този безочлив лъжец. Толкова време вече живее за моя сметка, па на това отгоре ме и маме, та дори се и подиграва с мене. Жив няма да го оставя!“

През нощта той се вмъкнал в градината.

Там нямало никого. Чакалът и гостите му се били разотишли. От всички плодове в градината били останали само няколко краставици. Бръснарят забил във всяка от тях по един тънък остър нож, па покрил дръжката му с листа. Сетне се прибрал в къщи.

Малко преди да се зазори, чакалът, който бил придружил гостите си – да ги изпрати, – се върнал. Той бил огладнял. Почнал да търси в тъмнината дали не е останал някой плод, да закуси. Намерил една дълга краставица и лакомо я налапал. Ножът се забил в плътта му. Прерязал му гърлото и езика, дори му пронизал и гърдите.

Чакалът страшно се ядосал. Той разбрал кой му е натъкмил тая клопка.

„Проклетият бръснар – си казал той на ума – е разбрал всичко и е решил да ме убие. Трябва да избягам оттук. Навярно той ще дойде на заранта да види дали съм умрял и като разбере, че съм още жив – ще ме пребие.“

И чакалът побягнал в гъстите гори. Той бил отслабнал от многото кръв, що изтекла от раните му, та едва ходел. Но въпреки това, за да запази живота си, силел се да върви колкото може по-бързо. Най-сетне, късно през нощта, успял да се добере до една гъста гора. Проснал се на

първата скала, която видял, и легнал.

„Тук ще се мре“ – си казал чакалът, защото се чувствувал толкова изтощен, че не можел да очаква вече живот.

Кръвта му продължавала да тече. Чакалът отслабнал дотолкова, че изгубил съзнание. Съмнало се, а той още лежел като полумъртъв. Три пъти изгряло слънцето и три пъти залязло. Чакалът не го и видял. Чак на четвъртия ден той се пробудил от безсъзнанието, но и тогава бил толкова немощен, че не можел да мръдне.

Полежал още два-три дена. Най-сетне почувствувал, че раните му са зараснали. Не го боляло ни гърлото, ни езикът, ни гърдите. Той бил вече оздравял. Опитал се да стане, но тогава разбрал, че кожата му се е залепила яко за скалата от многото кръв, що била изтекла. Колкото и да се дърпал, не можел да се изправи.

– Ах, колко съм нещастен! – викнал чакалът. – От какви страшни рани оздравях, а сега не мога да се изправя – да потърся вода и храна. Ще трябва да умра от глад и жажда на тая скала.

В тоя миг злият дух го бил напуснал. Магьосникът си дал сметка за всичко, що бил извършил, както и за онова, което се било случило с него.

И рекъл:

– Аз постъпих много зле с бръснаря. И неблагодарен бях към него, и безчестен, и коварен. Кой дявол ме накара да постъпя тъй? Навярно за туй е виновна чакаловата кожа. Слушал съм, че чакалите били хитри и злобни животни.

Чак тогава му дошло на ум, че има право сутрин да излиза от кожата. Щом се съзорило, той се измъкнал от чакаловата кожа. Почувствувал, че е отново човек като всички хора. Станало му много леко и му се видяло още по-отвратително, че е мамил и лъгал бръснаря.

Паднал на колене на полянката и почнал да се моли на добрите богове:

– О, светли добри богове, които управлявате света! Запазете ме от лоши мисли, думи и действия! Помогнете ми да се отърва по-скоро от оня зъл дух, комуто съм принуден да слугувам още дълго време!

Но ето че почнало да се разсъмва. Магьосникът трябвало да влезе отново в чакаловата кожа. Затова побързал да потърси извор, за да се напие, и плодове – за да се нахрани. Малко преди да изгрее слънцето, той се върнал и се пхнал в кожата. Наченали отново неговите безплодни усилия – да откъсне кожата от скалата, о която била залепена.

Добрите богове, на които се бил помолил, додето бил в човешки

образ, му помогнали тоя път. Силен дъжд завалял и кожата се отлепила.

Като се видял свободен, чакалът тръгнал по гората. Но злият дух влезнал отново в него и почнал да го подстрекава към нови грехове.

Чакалът напуснал гората и тръгнал към най-близкото село. Близко до селото, на пътя, видял един умрял вол. Чакалите обичат месо от мъртви животни. И тоя чакал, както би направил всеки друг на негово място, почнал да яде мъртвия вол. Той го захапал от корема. Ял ненаситно, понеже бил много гладен. Проял корема и влязъл в трупа на животното.

Хора минавали-заминавали, но никой не подозирал, че в мъртвия вол има чакал.

Времето било горещо и сухо. Кожата на вола се свила от горещината и станала много корава. Чакалът не можел да я прегризе, та да излезе. Но това му и не трябвало: той можел да си живее в корема на вола – там имало достатъчно храна.

Миризмата на мършата стигнала до селото. Тогава циганите се събрали да одерат вола и да го заровят в земята.

Чакалът се опитал да излезе, ала не успял: кожата се била много втвърдила; дупката, през която се бил пхнал, се била толкова стеснила, че оттам можел да си подаде само муцуната.

„Спукана ми е работата – си казал той. – Тия цигани ще ме хванат и пребият. Циганите мразят чакалите. А може пък и жив да ме заровят в земята заедно с вола.“

Той решил, подсторен от злия дух, да измами циганите. Когато те нападнали, с ножове в ръце, волския труп, чакалът се обадил с човешки глас:

– Настрана стойте, хора! Махнете се! Не се приближавайте до светеца.

Циганите се спогледали.

– Мъртвият вол говори – казали те. – Как да се обясни това? Не е негов тоя глас, защото е човешки. Па и волският труп вони: разложил се е вече. Навярно някой мощен дух се е вселил в него.

– Да запитаме духа що иска – рекъл един. – Нека ни каже. Най-старият циганин викнал, като се обърнал към умрелия вол:

– О, велик дух! Кажни ми кой си ти и ми открий своята воля, за да можем да ти угодим.

Чакалът се изсмял на ума на тия прости хора и казал:

– Право рекохте, като ме назовахте велик дух. Защото знайте, че аз съм богът на вашето село. Вие ме оставихте без жертви и ме лишихте от молитвите, които ми се падат като на ваш закрилник. Виждате, че съм

се принудил да се вселя в трупа на умрял вол. Но колкото и да съм добър, ще дойде скоро край на моето търпение. И тогава вие всички ще бъдете наказани. Нито от вас, нито от селото ще остане помен.

Циганите се изплашили:

– Кажи ни, о велик дух, какви жертви искаш от нас! Ние нищо не ще ти откажем.

– Какви ли? Донесете малко ориз, излейте върху вола един котел студена вода и оставете до него един заклан петел, добре охранен. После се наредете наоколо и почнете да се молите да ви се простят греховете.

Циганите побързали да изпълнят волята на божеството. Направили всичко, каквото пожелало то.

Когато кожата се понапоила с вода, тя се размекнала и пропукала на няколко места. Додето набожните и суеверни богомолци се каели с висок глас за греховете си, чакалът излязъл от волската кожа, изсмял се на циганите и като грабнал петела, побягнал към гората.

Циганите го подгонили. Те го гонили дълго, но най-сетне – като навлезли в една местност, дето имало много трапове и остри камъни – спрели се и се върнали.

– Заслужава ли си труда – рекли те – да бием толкова път заради някакъв си мръсен чакал? Да върви по дяволите!

Но чакалът не отишел по дяволите, а се скрил в гората. Там прекарал той няколко дена, додето се свършила храната. Сетне тръгнал от село на село и от град на град – да търси кости, мърша и останки от изхвърлена храна.

Тъй стигнал той до оня градец, където живеел бившият му господар – бръснарят.

И ето че чакалът почнал да се вмква вечер в дворовете на хората, за да дири останки и изхвърлеци. Но това му не стигало. Когато успеел да влезе в някой двор, той никак не се колебаел да отмъкне и някое пиле, кокошка или дори петел.

Гражданите се стреснали. Почнали да дебнат крадеца, но не можели да го хванат. Поради това чакалът станал много смел. Той почнал да напада и кокошките на бившия си господар.

Бръснарят видял веднъж чакала как измква от кокошарника най-охраненото пиле. Човекът се хвърлил след лакомото животно, ала не успял да отърве грабнатата птица. Чакалът избягал.

– Ще те пипна аз тебе – му се закарнил мъжът. – Ще ти платя и за дините, и за пъпешите, и за краставиците. Ще ти платя и за това, че ме

лъга сума време, а аз ти вярвах.

Бръснарят купил една голяма примка и я сложил пред кокошарника. Тя била нагласена толкова майсторски, че никой не би я забелязал. Още през същата нощ чакалът се хванал в примката.

На сутринта бръснарят го намерил.

– Пипнах ли те най-сетне? – викнал му той. – Ще ти дам аз тебе сега и угощение, и приятели. Ще те науча как се ядат чужди дини и пъпешки. Ще те видя дали ще можеш да лъжеш занаятчиите хора. Веднъж ти се отърва от ножа, но втори път не ще успееш.

Той вързал чакала за четирите му крака и го отнесъл на жена си.

– Невясто – рекъл, – пази добре това проклето животно, че може да избяга. Аз имам днес много работа в бръснарницата, но щом я свърша, ще дойда да го заколя и одера.

Жената също имала много работа в къщи. Видяло ѝ се смешно да седне и цял ден да държи някакъв си чакал за връвта, с която е вързан. Още повече, че и самият чакал се показвал много кротък: той си лежел на пода и дори не се движел. Защо да го не върже в обора? Ще заключи вратата: няма отде да избяга.

Тъй и сторил. Щом домакинята затворила вратата на обора, чакалът прегризал връвта, освободил си краката и избягал през една дупка, която жената не била и забелязала.

Тоя ден чакалът не се осмелил да потърси храна в същия градец, а се затекъл до най-близкото село. Там се нахранил с останки, каквито намерил на сметището. След това се запътил за друго село, а подир това – за трето. Тъй се скитал той дълго, докле се озовал в непознати места.

Един ден минал край някаква бедна колиба, разположена в края на едно село. Там живеел беден брамин със своите седем дъщери, все неомъжени.

Тъкмо когато чакалът минавал, браминът казал полугласно:

– Велики Брахма! Влез ми в положението! Научи ме що да сторя със своите седем дъщери! Как ще ги храня на стари години? Та аз нямам хляб за себе си. А за да ги изженя, трябва да им намеря зестра. Отде да я взема? Не мъж, а животно да дойде и поиска някоя от тях, кълна се в твоето име, че ще му я дам. Дори да е чакал или куче – и нему бих я дал. Само че и животно не би дошло да иска такава бедна мома.

Като чул тия думи, чакалът, у когото все още живеел злият дух, решил да се подиграе с нещастния брамин. Той влязъл в хижата и казал:

– Праща ме богът Брахма да ми дадеш най-малката си дъщеря. Ти си се закълел в негово име, че ще я дадеш и на чакал, стига да я поиска.

Божеството желае да провери доколко пазиш клетвите си.

Браминът не знаел как да постъпи. Можел ли той да помисли, че наистина ще дойде чакал да поиска да му стане зет?

– Слушай – рекъл той на чакала. – Тия думи аз казах на шега. Кой разумен баща ще си даде чедото на животно? Брахма е бог. Той е умен и ще разбере това. Върви си и недей настоява.

– Няма да си вървя – казал чакалът. – Как смееш ти, който си брамин, да се подиграваш с Брахма, върховния бог? Или ще устоиш на душата си, или ще отговаряш за това.

Браминът си подпрял главата с десницата и се замислил.

„Защо пък най-сетне да не му я дам? – си казал. – Ако гладува, мъж ѝ ще бъде виновен. А пък аз ще има да храня само шест дъщери; няма да са седем. Шест се гледат по-лесно от седем: всеки знае това.“

Чакалът отвел браминовата дъщеря в гората.

След женитбата всичко значително се променило. Дъщерята на брамина била добра мома. Тя живеела праведно. Поради това злият дух не смеел да се вселява в душата на магьосника. Раджата се видял свободен – поне по-свободен, отколкото бил дотогава. И той почнал да разбира, че онова зло, що е вършил до тоя Ден, било внушено от злия дух. Решил занаят да води живот на почтен човек.

Но седемте години не били още изтекли: оставали цели две. Магьосникът трябвало да носи поне през деня омразната чакалова кожа. Само сутрин се измъквал от нея и тогава жена му го виждала, че е човек, а не животно. Разбира се, той ѝ разказал своята история, но ѝ забранил да споделя с когото и да било, че е раджа и магьосник. На всички трябвало да говори, че мъж ѝ е чакал.

Веднага след женитбата той отвел жена си в един голям дворец, който се намирал сред гората. Дворецът бил омагьосан. Отвън приличал на обикновена пещера, а вътре бил украсен разкошно – със сребро, злато, слонова кост и скъпоценни камъни. Вратата се заключвала и раджата не пускал никого да влиза в двореца.

Те живеели щастливо – магьосникът и жена му.

Един ден на вратата на пещерата потропал тъстът на чакала – старият брамин.

– Добър ден, дядо – казал приветливо чакалът, като се показал на входа. – Седни там, пред пещерата, та ме почакай! Аз ей сега ще дойда да си поговорим.

На брамина много се искало да влезе в пещерата, за да види как живее дъщеря му със своя мъж, но чакалът затворил вратата и той

трябвало да остане отвън.

След малко чакалът излязъл.

– Е, как си, дядо? Как прекарваш с дъщерите си?

– Много зле, зетко, много зле. Пуста бедност ще ни съсипе. Нямаме що да ядем. Хижата ни се развали от силните дъждове: капе отвсякъде. Дрехите ни се отдавна окъсаха; голи ходим, както виждаш по мене. Иде ни да те помолим да ни приемеш в своята пещера. Тук поне никой няма да ни вижда, та не ще има от кого да се срамуваме. И да гладуваме, ще гладуваме заедно с тебе и с дъщерята.

– Това не може – казал чакалът. – Тая пещера е все още удобна за един чакал и за неговата вярна жена, която е длъжна да отиде там, дето я отведе мъж ѝ, но за хора като вас не струва. Тясна е: ще се задушите в нея.

– А дъщеря ми как е? Бих искал да я видя. Нали знаеш, че всеки баща обича чедото си?

– А, не всеки. Оня баща, който е готов да омъжи дъщеря си дори и за куче, да се отърве от нея, сигурно не я обича, бих рекъл аз.

– Ех, пък ти, зетко, какъв си! Не ти ли казах още тогава, че изрекох тия думи само защото ми беше много тежко на душата? Но остави какво е казал бедният стар брамин. Изведи дъщеря ми да я видя. Защото хората ме плашат, че си я бил разкъсал и изял.

Чакалът се оскърбил от тия думи, ала не рекъл нищо. Той повикал жената и тя излязла от пещерата. Баща ѝ я прегърнал и я попитал как живее с мъжа си.

– Слава на безсмъртните богове! – отвърнала тя. – Много добре си живеем. Хиляди пъти по-добре, отколкото бих живяла, ако ме омъжеше за най-богатия брамин.

– Значи, вие сте богати, а?

– Не мога да се оплача, татко. Нищо не ни липсва.

– Ами забравила ли си как живее твоят стар баща със своите шест дъщери? Те ще измрат от глад и студ. За тях не ви ли идва понякога на ум?

– Аз мисля често за вас, татко, но все ми се струва, че и ти си малко виновен за това, дето прекарваш заедно с дъщерите си в крайна немотия. Ти не работиш нищо и чакаш да ти донесат хората милостиня като на просяк. Винаги ме е било срам от това, но съм се бояла да ти го кажа.

Браминът се ядосал.

– Да – рекъл той, – аз наистина съм станал като просяците по царските пътища. И при вас съм дошъл да изпрося нещо. Дано поне вие не

ме изпъдите.

Тогава чакалът се намесил.

Той казал:

– Дядо, ще те науча как да станеш богат и пребогат. Но помни, че се забогатява не с пари, а с ум. Имам една диня с много чудно семе. За три дена израства, за пет връзва и за седем узрява плодът. Ако си умен човек, от нея ще се обогатиш. Ей сега ще ти я донеса.

Чакалът влязъл в пещерата и малко след това се върнал с голяма диня под мишницата.

Той я подал на брамина и му казал:

– Вземи, дядо, тази диня и я посади в градината си. Щом роди и дините узреят, почни да продаваш. Само си отваряй очите – да не би купувачите да те измамат в цената. Добре запомни, че се забогатява с ум.

Браминът поел динята недоволен. Колко ще изкара от продажба на дини? Не се ли подиграва с него зет му, като му казва, че щял да се обогати? Де се е видяло богат овощар? Па и редно ли е за него – брамин – да става на стари години градинар?

„Очевидно чакалът иска да се отърве от мене – си казал той, като си тръгнал. – Пак добре, че не е изял дъщеря ми.“

Щом си отишъл в къщи, браминът изкопал дупка в градината и посадил едрата диня, полял я и я покрил с пръст. Още на другата сутрин се показал растък. На третия ден зелените повлечи се били разпрострели толкова надълго и нашироко по градината, че я били покрили цялата. Скоро се narodили дини, които бързо наедрявали и зреели.

Браминът и дъщерите му се зарадвали много, като видели това чудо.

Момите рекли на баща си:

– Татко, я да откъснем няколко дини – да ги видим сладки ли са.

Но браминът им казал:

– Забранявам ви да правите такова нещо. Ние няма да ядем от тези дини. Те са само за продан. Как ще ям аз, стар брамин, диня, която е порасла и узряла с магия? Това не е угодно на боговете. За мене е грешно дори да се допра до такъв плод. Ако дойде някой от селото да поиска дини, вашата майка ще му откъсне и продаде, но ѝ кажете да си отваря очите – да не би да я излъжат в цената. Човек се забогатява не с пари, а с ум.

Селяците, като минавали край оградата на брамина, не можели да не се спрат и да погледат едрите дини, порасли и узрели преди време. Запитвали брамина по колко ги дава. Той ги пращал при жена си. А тя

искала за всяка диня тройно повече, отколкото би я купил човек на пазара. На хората се виждала много висока тая цена. Никой не давал толкова пари.

След ден-два дошла една богата жена, чийто мъж бил златар. Момчето ѝ било болно и се молело на майка си да му купи диня.

– Струва ми се – казвало то, – че ако хапна диня, ще оздравея.

Жената била дочула от съседките за ранозрейките дини на брамина. Отишла и купила една. Занесла я в къщи и я разрязала. Но що се оказало? Чудо, каквото не било ставало никога: отвътре, край кората, имало тънък слой от червено месо – сочно и сладко, с каквото са пълни дините. А всичко друго било не месо и семки, а скъпоценни камъни и бисери.

Жената не казала никому нищо. Тя извадила рубините, сапфирите, смарагдите и едрите бисери, па ги скрила. А резените от кората дала на болното момче, което наистина оздравяло, щом хапнало от динята.

След това жената впрегнала колата и повела воловете право към хижата на брамина.

– Динята, що купих – казала тя на браминката, – излезе хубава. Искам да закупя всичките ви дини. Продавате ли ги?

– Продаваме ги – отвърнала жената на брамина, – но и всички до една да купиш, отстъпка не ще ти направя. Тия дини са скъпи, защото са ранозрейки.

– Ех, за цената няма да се караме. Ще ти платя, колкото поискаш. Откъсни дините и ги донеси в колата.

Браминът спечелил доста пари, но в градината му не останала ни една диня. А хитрата златарка откарала дините у дома си, извадила от тях скъпоценните камъни и напълнила няколко чувала. Мъж ѝ, като се върнал, се зарадвал много на покупката и дълго се смял с жена си на глупавия брамин.

Семейството на брамина, разбира се, дори и не подозирало, че е продало такова голямо съкровище за нищо и никаква цена. Браминът не позволил ни на жена си, ни на дъщерите си да разрежат поне една диня, та да видят що има в нея.

След няколко дена динените повлеци се покрили отново с плодове. И те узрели бързо. Дошла златарката и ги купила, без да се пазари. Това се повторило много пъти. Златарят и жена му напълнили цяла стая с чували, натъпкани със скъпоценни камъни. А браминът се радвал, че печели пари.

Но динята не е вечно растение. Един ден жената на брамина

забелязала, че динените повлечи повяхват и не раждат вече. Когато дошла златарката да купи дини, казали й, че няма.

А браминът през това време, като мислел, че цял живот ще продава дини, харчел парите без сметка. Защо да пести? Утре ще продаде дините, които растат през тая нощ, и ще получи още пари.

Когато жена му му казала, че динята не ражда вече, той се ядосал.

– Тъй е то! – викнал. – Аз си знаех, че тая дяволска диня ще ни измами.

Най-лошото било, че нямал и пари: всичко бил похарчил. Нямало с що да купят храна за обяд. Тогава една от дъщерите се обадила:

– Да потърсим по градината – рекла тя. – Може да намерим някоя забравена диня, колкото да залъжем глада си.

– Не – съпротивил се бащата. – Омагьосани дини не ям.

– Ти пък недей яж! Ние ще ядем! Няма най-сетне за твоя угода да умрем от глад!

Момата отишла в градината. След дълго търсене намерила две малки дини, скрити под листата. Занесла ги в хижата и ги разрязала. От дините се изсипали малки скъпоценни камъни – цяла шепа.

Дъщерята на брамина надала радостен вик. Цялото семейство се събрало да види чудото. Тогава всички разбрали защо златарката е купувала редовно дините им.

– Измами ни тая проклетата жена! – викнал браминът. – Моят благоден зет ми подари чудна диня, която ражда скъпоценни камъни, а тая хитра жена ни изигра. Ей сега ще вървя да се разправа с нея. Няма да й простя, додето ми не върне всичките скъпоценни камъни, що е извадила от моите дини.

Той отишъл в къщата на златаря и казал на жена му:

– Ти хи измамила моята съпруга. Дините, които ти е продала тя, са били пълни със скъпоценни камъни, а ти й си ги платила като обикновени дини, каквито се продават на пазара. Върни ми скъпоценните камъни!

Златарката му казала спокойно:

– Ти приказваш като човек, който е изгубил ума си. За старец като тебе това не е чудно: всеки знае, че старците се вдетиняват. Но аз не съм длъжна да слушам твоите глупости. Върви си и ме остави на мира.

– Ти си много хитра жена – казал браминът, – но аз ще се оплача на съдията. За да си нямаме неприятности, моля те, дай ми поне половината от скъпоценните камъни, що извади от дините.

– Махай се от къщата ми, ти казвам! – викнала жената. – Инак ще

извикам слугите да те изхвърлят. Кой разумен човек ще ти повярва, че диня може да роди скъпоценни камъни? Ти наистина не си с ума си.

Браминът бил принуден да си отиде с празни ръце.

Тогавя му дошли на ум думите на чакала, който му казал, че се забогатява не с пари, а с ум. Но, разбира се, било много късно.

При съдията той не отишъл. Каква полза? И в съдилището ще му се изсмеят и ще му кажат, че никъде по света не се знае да има диня, която ражда скъпоценни камъни. Защо да го смятат за луд?

Като се върнал у дома, браминът разказал на жена си за срещата със златарката.

– Само едно ни остава – рекъл накрай. – Ще взема тия дребни скъпоценни камъни, които намерихме в двете дини, па ще ги продам в града. Ще накупя, каквото трябва, и ще го донеса.

– Недей продава всичките – казала жената. – Само един продай. Другите нека седят тука.

– Защо? Вместо да се разтакам толкова пъти, не е ли по-добре да свърша работата наведнъж?

– Да, но кой ще ти повярва, че ти – окъсан и одърпан брамин – не си откраднал отнякъде тия скъпоценни камъни? Ще те тикнат в затвора.

– Мене ли, благороден брамин, ще затворят? Ти не си с ума си, невясто!

Взел той всички скъпоценни камъни и отишъл в града. Влязъл в една златарница и показал на златаря стоката си. Запитал го колко ще му даде за нея. Златарят го поизгледал.

– Отде си откраднал тия скъпоценни камъни?

– Как ще ги открадна? Аз съм брамин, човек от благородна каста: може ли да се допусне, че човек като мене ще открадне?

– Може, разбира се! Когато на човек търбухът е празен, и цар да е, пак открадва. Казвай де! Казвай от кого си ги откраднал, додето не съм повикал стражар! Като те хвърлят в затвора и ти ударят сто тояги, веднага ще кажеш. Но аз не искам да отива работата дотам. Ако ми кажеш чии са били тия камъни, ще ги купя. Добри пари ще ти дам за тях.

Браминът се оскърбил, че го смятат за крадец.

– Моят зет – рекъл – е един богат чакал. Той ми подари чудна диня, която раждаше плодове, пълни със скъпоценни камъни.

– Хубави лъжи разправяш, но няма кой да ти вярва. Де се е чуло – чакал да стане зет на човек и диня да ражда скъпоценни камъни? Знаеш ли какво ще ти кажа? За да се отървеш от затвора, остави тия неща тук, па си върви. Аз ще разпитам златарите има ли някой нещо откраднато и

ще дам камъните на притежателя им.

– Как искаш да ме лишиш от това, което си е мое? Дъщерите ми мрат от глад. Затова съм се принудил да продам камъните. Щом не щеш да ги купиш, дай ми ги.

И той посегнал да ги вземе. Но златарят му залепил такава плесница, че му писнали ушите. И двамата почнали да викат, колкото им глас държи. Насъбрали се много хора. Всеки питал що се е случило. Златарят обвинявал окъсания брамин в кражба, а она се оправдавал, като разказвал за своя зет – чакала – и за чудните дини, които раждат скъпоценни камъни.

– Стига сте се карали! – рекъл един възстаричък човек, който се оказало, че е съдия. – Тоя окъсан мъж не изглежда да е крадец. Дори аз бих повярвал, че е брамин, ако не бяха опашатите лъжи за чакала-зет и баснословните дини. Мене ми се струва, че той просто е изгубил ума си. Съжалете го и го пуснете да си върви. А скъпоценните камъни ще останат у златаря, додето се установи чии са. Тоя човек не ги е откраднал. Той ги е намерил.

И сам браминът разбрал, че няма по-добър изход от положението. За да се отърве от затвор и изтезания, той оставил камъните и си отишъл много ядосан на хорската несправедливост.

Когато се върнал у дома си и разказал на своето семейство какво му се е случило, жена му рекла:

– Ти си глупав и упорит. Защо не ме послуша? Върви сега при чакала и изпроси нещо друго. Инак ще измрем от глад.

Друго не можело и да се направи. Браминът отишъл отново при зета си. Почукал на пещерната врата с тоягата си и чакалът излязъл.

– Добър ден, дядо. Как си? На гости ли ми идеш?

– И на гости ида, и по работа. Най-главното е, че ида да ти се оплача от нашето страшно тегло. Само ти можеш да ни помогнеш.

– Че нали ви помогнах веднъж? Какво направи с динята, която ти дадох?

Браминът разказал всичко. Не знаел, че в дините има скъпоценни камъни. Всичко разпродал на нищо и никаква цена. Само две малки дини останали. Извадил от тях камъните и отишъл да ги продава в града. Но там пък един проклет златар му ги отнел.

Чакалът изслушал разказа, пък рекъл:

– Глупав си, дядо, и глупав ще си останеш. Аз ти казах, че богатството се печели с ум. А ти нямаш ум. И сто товара злато да ти дам, не ще те спася: сиромаш ще си умреш. Все пак от съжаление – не към тебе,

а към жена ти и дъщерите ти – и тоя път ще ти помогна.

Влязъл той в пещерата и изнесъл оттам едно просто глинено гърне. Дал го на тъста си и му казал:

– Вземи това гърне, па си отваряй очите! Когато огладнеете, ще намерите в него с какво да се нахраните.

– Че гърнето е празно – викнал браминът оскърбен. – Ти искаш само да се отървеш от мене.

Чакалът не казал нищо. Той бръкнал в гърнето, извадил една шепа ориз, сварен със смокини. Ястието се оказало много вкусно.

– Да не мислиш, че от това гърне може да се вади само ориз? – казал чакалът. – Каквото си си намислил, това ще намериш в него. И ястието ще стигне не за десет души, а за сто, че дори и за хиляда.

Очите на брамина светнали от радост. Той прегърнал зетя си и му поблагодарил за скъпия подарък.

Сега вече семейството на брамина можело да яде до насита. В чудното гърне се намирало всичко. Гозбите били толкоз вкусни, че и в двореца на императора не можело да има като тях.

Срещу хижата на брамина се издигала лятната къща на управителя на града. Той бил богат човек и толкова лаком, че бил наел трима готвачи да му готвят. Един варял чорби и яхнии, друг се занимавал с пържене и печене, а трети готвел сладките ястията.

От някое време началникът забелязал, че колчем мине край хижата на бедния брамин, до носа му стига много приятна миризма на гозба. Той се позапирал – да определи какво се готви в хижата. Един ден миришело на таскебап, друг път – на печена пуйка, на измирско сладко, на чига с масло или пържен фазан. Такива разнообразни ястията и сам началникът не можел да си позволи да готви, защото стрували много скъпо.

Полубопитствувал той да узнае как може бедният му съсед да готви по-вкусни ястията от неговите. Отишъл му на гости. Браминът бил поласкан от това посещение на високопоставения гост. Приел го най-любезно.

Както седели и се разговаряли, домакинът попитал госта си кафе ли иска да го почерпи или чай, или пък някакъв сироп.

– Че отде имаш толкова много неща? – запитал управителят.

– То е друга работа – отвърнал браминът. – Ти кажи сега какво желаш.

– По това време съм свикнал да пия кафе.

– Добре.

Домакинът сложил две чаши, взел гърнето от лавицата и налял от него кафе. Управителят много се зачудил: гърнето лежало на полицата, под него нямало огън, а кафето било горещо, току-що сварено. Какво е това чудо?

Той решил да поостане, за да узнае тайните на брамина. Когато дошло време за обед, домакинът го попитал с какво иска да го нагости.

Управителят отвърнал:

– Искам чорба от тахан, пържен сом и баница с ябълки.

Той нарочно казал тия ястиета, защото не видял в хижата ни ябълки, ни риба, ни тахан.

Но ето, че малко след това браминът му сипал от гърнето гореща чорба от тахан. Когато сипал и на себе си, повикал жена си: и на нея сипал; след това сипал и на всичките си дъщери, а гърнето все не се изпразвало.

После домакинът запитал не желае ли някой втора паница чорба. Всички моми се обадили. Той им сипал отново. Гърнето било още пълно.

– Дойде ред на второто ястие – рекъл с очевидна гордост браминът, като погледнал към своя гост, сякаш иска да му каже:

„Ехеее, приятелю, за какъв ме смяташе ти досега? Да не мислиш, че като съм сиромаш, не мога да имам нещо, каквото ти не си дори и сънувал?“

Управителят не казал нищо, но било явно, че започва вече да завижда на съседа си. А браминът с надменно движение изсипал чорбата през прозореца и умил гърнето, па го захлупил на лавицата. Не се минала и минута – и той отново го взел, па започнал да вади едри късове сом, много добре опържен. Тоя път управителят пръв поискал да му дадат още един къс, а след него и трети: не можел да не признае човекът, че толкова вкусна риба яде за пръв път. Дъщерите и жената на брамина също поискали още по един къс.

Гърнето било измито отново. Браминът почнал да вади от него баница с ябълки на такива големи колела, че човек би се запитал как е могло едно такова колело да се побере в гърнето.

След обедата домакинът почерпил своя гостенин със сироп от портокали, който налял, разбира се, пак от гърнето. После пили кафе, яли ледено, изпили още по два-три сиропа – от малини, от ананаси и смокини. Почнало да се мръква. Браминът бил много добре настроен. Не станало нужда управителят дори и да го запита отде се е сдобил с чудното гърне: той сам побързал да му разкаже всичко.

Управителят си отишъл. Той не можел да прости на един свой беден подчинен, че има предмет, какъвто самият той няма и не може да има. Още през същата нощ заповядал на четирима от своите слуги да подпалят хижата на брамина и да откраднат гърнето.

Към среднощ хижата пламнала. Раздали се викове: „Пожар! Пожар!“ Тъй викали ония, които били подпалили хижата. Семейството на брамина спяло. Слугите на управителя влезли и се развикали: „Какво чакате? Искате да изгорите ли? Бягайте по-скоро!“

Додето наскачалите дойдат на себе си, гърнето било грабнато и отнесено. Хижата изгоряла. Браминът и семейството му останали на улицата. Това, да кажем, не било още страшно: времето било топло, та можело да се спи и под открито небе, докле се издигне нова хижа. Обаче гърнето – чудотворното гърне, което хранело цялата къща – липсвало. Дълго ровил браминът пепелта дано го намери, ала напразно. И следа нямало от него. А да изгори, било невъзможно.

Първа се досетила за станалото жената на брамина. Тя му рекла:

– Видя ли докъде те доведе твоето самохвалство? Управителят е видял пожара и е пратил слугите да ни вземат гърнето. Па не е чудно и сам той да им е поръчал да запалят нашата хижа.

– Вярно е – признал си той път браминът. – Аз излязох много глупав. Друг път ще си мълча.

– Каква полза от твоето мълчание занаят? Нали ни взеха гърнето!

– Аз няма да оставя това така. Ще вървя още сега да си го искам.

И той отишъл при управителя. Но оня бил предвидил всичко, на брамина казали, че господарят не е у дома си. Той отишъл и втори че и трети път но получавал все същия отговор. Най-последно изгубил търпение и се развикал, че по заповед на управителя била запалена хижата му, за да му откраднат гърнето. Слугите го хванали и така наложили гърба му с тояги, че браминът трябвало да лежи полумъртъв на пътя четири часа, докле дойде на себе си.

Когато се домъкнал до къщи, той казал на жена си:

– Само едно средство има, невясто: да отида още веднъж при моя зет, чакала. Ще го запитам не би ли могъл да ни помогне с нещо.

– Не ти трябва да отиваш. Със своята глупост ти изгуби вече два безценни дара, които той ти даде. Бъди сигурен, че той път ще те изпъди – и то с пълно право.

Но браминът не я послушал. Отишъл при чакала и му разказал историята за завистливия управител, пожара и открадването на гърнето.

Зет му го изслушал, па казал:

– На глупавите хора, дядо, нито бог може да помогне, нито дяволът. Но тъй като аз не съм ни бог, ни дявол, ще се опитам за последен път да ти помогна. Помни: за последен път! Ако изгубиш подаръка, който ще ти дам, да не си дошъл вече при мене!

Той влязъл пак в пещерата и изнесъл оттам един чувал, здраво завързан.

– Вземи тоя чувал! – рекъл. – В него има един боздуган, вързан с въже. Отиди най-напред при златарката, после при златаря в града, най-сетне – при управителя. Развържи чувала и като хванеш въжето, заповядай на боздугана: „Удряй, додето ти кажа да спреш!“ По тоя начин ще си върнеш онова, което са ти взели. Само дано не се излъжеш да отвориш чувала, когато си сам: тогава ти ще изядеш боя.

Тъстът поблагодарил на зетя си, но не бил много доволен от подаръка. Преди всичко не му се вярвало, че чувалът ще му свърши някаква работа. Както го носел, чувалът изглеждал празен. Колкото и да пипал, браминът не напипвал в него ни въже, ни боздуган.

„Тоя път зет ми ме излъга здраво – си казал той. – И до тоя позор доживях, най-близките ми роднини да се подиграват с мене.“

Идело му да хвърли чувала. Но защо пък да не го развърже – да види има ли нещо в него?

Той се спрял сред гората и развързал чувала. От него изсочил един тежък боздуган, вързан с дълго въже. Браминът хванал въжето и като посочил дърветата наоколо, казал:

– Удряй, боздугане, докле ти кажа да спреш!

Добре, но изглежда, че боздуганът не бил навикнал да бие дървета, а хора. Като почнал да удря брамина по гърба – удрял, удрял, удрял, та го смазал от бой. Толкова бързо падали ударите по гърба на брамина, че той не можел да си поеме дъха и да каже: „Стига!“

Най-сетне, съсипан от бой, той успял да промълви: „Спри, боздугане!“ – и боят престанал.

Браминът трябвало да полежи доста в гората, докле събере сили, за да продължи пътя си. Отишъл си при семейството, но не казал никому нищо за новия дар. Чак на другия ден рекъл на жена си:

– Отиди при златарката и й кажи, че сме посели дини, по-едри от предишните. Ако иска, нека дойде да си купи.

Златарката дошла много зарадвана. Но щом прекрачила входа на запустялата градина, браминът развързал чувала и поръчал на боздугана да почне своята работа. Засипали се удари със светкавична бързина. Чул се гласът на брамина, който държел въжето:

– Ако не донесеш всички скъпоценни камъни, които отне от нас с хитрост, боздуганът ще те пребие.

– Ще ги донеса! Ще ги донеса! – викала жената. – Само дръпни проклетия боздуган, да ме не бие!

Браминът прибрал боздугана и златарката донесла скъпоценните камъни. Цял ден трябвало да ги пренася: толкова много били те. Само няколко от най-едрите не донесла, но срещу тях дала на брамина толкова много пари, че още на другия ден на мястото на пепелището почнала да се гради не хижа, а висока къща.

В това време браминът се запътил за града. Той бил решил да накаже оня златар, който му отнел малките скъпоценни камъни и го набил, па го нарекъл и крадец. Тоя път браминът бил облечен богато. Златарят не познал, че пред него стои същият човек, който – облечен в дрипи – бил дошъл да му предлага шепа скъпоценни камъни.

– Помниш ли ме? – запитал го браминът. – Аз съм същият оня нещастник, когото ти нарече и луд, и крадец, и лъжец. Скоро върни скъпоценните камъни, които ми взе!

Златарят рекъл учудено:

– Не мога да разбера за какви камъни ми говориш. За пръв път те виждам.

Тогава браминът развързал чувала. Боздуганът почнал да бие наляво и надясно: и господаря, и слугите му, и минавачите, които се били притекли на виковете – да видят що става. Дошъл и съдията, който живеел насреща. И той изял доста бой. Всички се изплашили и завикали на златаря:

– Дай му скъпоценните камъни, разбойнико! Дай му ги по-скоро, че тоя проклет боздуган ще пребие и нас по твоя вина!

Златарят, разбира се, побързал да даде на брамина отнетото, за да спаси живота си.

Като се върнал у дома си, браминът пратил една от дъщерите си да отиде при управителя.

– Ще го поканиш на обед – рекъл. – Ще му кажеш: „Моят баща е получил от нашия зет ново гърне, което готви много по-вкусни гозби от старото. Татко те кани на обед.“

Момата отишла. Управителят, който бил подочул нещо за внезапното разбогатяване на брамина и бил видял, че на мястото на някогашната хижа се издига нова къща, много по-голяма от неговата, полюбопитствувал да узнае отде е взел съседът му толкова пари.

„Каквото е глупав бърбица – си казал той, – и майчиното си мляко

ще изкаже. Веднага ще узная всичко.“

Той тръгнал на гости у брамина, като взел със себе си и слугите, които били подпалили хижата и откраднали гърнето.

Браминът посрещнал управителя много любезно, ала не го почерпил ни кафе, ни сироп. Докле дойде време за обед, само си приказвали.

Когато гостите прегладнели, домакинът рекъл на съпругата си:

– Невясто, я дай чувала!

Управителят си помислил:

„Новото гърне на съседа ще да е от злато: затова го държи в чувал.

Струва ми се, че ще успее да туря ръка и на него, колкото и да го пази.“

Но от чувала не било извадено гърне: оттам се подал страшният боздуган и почнал да удря и управителя, и слугите му. Те се опитали да побягнат, ала не успели. Щом някой прекрачи към вратата, боздуганът го шибвал толкова силно по крака, та човекът падал.

Чул се гласът на брамина:

– Такава е отплатата на тия, които горят хижите на бедните и крадат онова, с което безимотните се прехранват. Вие ме набихте, когато бях отишъл да си поискам онова, що бе мое. Разберете сега колко е приятно да те бият.

Управителят получавал най-чести и най-силни удари.

– Спри де! – викнал той на брамина. – Ще ме разсипеш от бой. Ще ти върна гърнето. И нова хижа ще ти издигна.

– Хижа ми не трябва – рекъл домакинът, който все още не спирал боздугана. – Само гърнето ми дай! То ми е спомен от моя зет.

– Добре де, ще ти го донеса ей сега! Спри тоя боздуган!

– Няма да го спра, додето не ми донесеш гърнето.

Управителят излязъл от къщата на брамина и се затичал да му донесе гърнето. Но въжето изведнъж се удължило. То удряло ту управителя, ту слугите му. Когато гърнето било донесено, браминът казал на управителя:

– Стига ти толкова бой! Занапред помни, че ако извършиш несправедливост към когото и да било, тоя боздуган ще те остави на място. А ако посмееш да се оплачеш някому, аз ще отида при царя и ще му разкажа всичко: да знае какви управители назначава.

Боздуганът се прибрал в чувала. Управителят и слугите му си отишли посрамени. Те не казали никому нищо.

А браминът и семейството му заживели честито.

Една по една всички дъщери на брамина се омъжили. Те имали

богата зестра и всички благородни момци се надпреварвали да ги искат за жени.

В това време изтекли и седемте години, през които магьосникът трябвало да слугува на злия дух. Раджата изгорил чакаловата кожа и приел завинаги прежния си вид. Той станал отново цар на своето голямо царство.

Когато веднъж поканил своя тъст в двореца си на гости, старият брамин не можал да познае зетя си.

Но там била царицата – дъщеря на брамина. Тя казала на баща си:

– Прегърни зетя си, татко! Не виждаш ли, че тоя млад мъж е моят съпруг, който се беше престорил на чакал?

КРАЙ

© Николай Райнов

Сканиране, разпознаване и редакция: unicode, 2008

Публикация:

Николай Райнов. Приказки от цял свят

Второ издание

Съставителство и редакция: Богомил Райнов

Литературна група V. Тематичен номер 2587

Редактор на издателството ЛИЛИЯ ИЛИЕВА

Художник ЛЮБЕН ЗИДАРОВ

Художник-редактор ВАСИЛ ЙОНЧЕВ

Макет и технически редактор ТОМА СТАНКУЛОВ

Коректор НАТАЛИЯ КАЦАРОВА

Дадена за набор 18. III. 1972 г. Подписана за печат 30. IX. 1972 г. Излязла от печат 20.

XII. 1974 г. Формат 58×84/18 Печатни коли 44,50. Издателски коли 36,93. Тираж

50,125. Цена 3,60 лв.

Издателство „Народна култура“ – София, 1974

ДПК „Димитър Благоев“ – София

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/4877>]